

det dog egentlig deri, at de Differentser imellem os stikke, som have fremkaldt Overraskelser paa begge Sider, hvilket jeg dog med Forsigtelse skal forlade. Jeg skal ogsaa forbigaae det Argument, som den ærede Minister søgte i Christian den Femtes danske Lov til Fordeel for Administrationens Berettigelse til i saa Henseende at handle aldeles paa egen Haand, og heller ikke opholde mig længe ved den Ytring af den ærede Minister, at detsom der ikke var Spørgsmaal om Disposition over offentlige Midler, vilde Sagen kunne udføres uden at komme til Rigsdagen. Deri har den ærede Minister Ret. Men det er et forskjelligt Tilfælde, som her foreligger, og naar den ærede Minister vil benytte Loven af 19de Januar 1863, maa den ogsaa benyttes med alle de Konsekvenser, som følge af samme, hvoriblandt ogsaa er den, at der udtrykkelig er tillagt Rigsdagen Berettigelse til at votere over Summens Størrelse gennem Finantsloven (Finantsministeren: Laanets!). Det har aldrig været Lovens Mening, at Administrationen havde fri Disposition over de Summer, der kunde være Spørgsmaal om, idet Loven selv fastsætter 3,000 Rb. for 1862—63 og 40,000 Rb. for 1863—64, og forbeholder de senere aarlige Finantslove at bestemme Summens Størrelse. Der kan altsaa ikke være den allermindste Tvivl tilstede om Rigsdagens Kompetence til at tage disse Spørgsmaal under Overveelse. Naar man da vil spørge, hvad Meningen er med, at Summens Størrelse bliver at afgjøre ved de aarlige Finantslove, ja, da skal jeg gjerne give den ærede Minister Ret i, at Rigsdagen ikke kan tage Initiativet til disse Foranstaltninger, men at de maa foreligge fra Ministeren, og heller ikke vilde jeg finde det rigtigt eller passende, om Rigsdagen gennem saadanne Voteringer indlød sig paa Specialiteter. Men der er to væsentlige Momenter, som maa tages i Betragtning, og som ikke kunne forbigaaes af Rigsdagen, naar den ikke vil svigte sin Pligt. Det første er det Omfang, hvori man benytter denne Bemyndigelse, og

dernæst den Sikkerhed, der gives for Laanet. Det er netop Sagen ved det foreliggende Spørgsmaal, at saaledes som det er forelagt, skulde det voteres i Genhold til en os bekendt Plan for Viborg Domkirke, og efter hvad vi hidtil have haft Leilighed til at see, troer jeg ikke, at den ærede Minister ligesaakaldt som det ærede Medlem for Kjøbenhavns 1ste Valgkreds (Jakobsen) har Ret i, at man kan blive staaende ved 300,000 Rb. i det Hele. Der er for det Første allerede disponeret over en ikke ubetydelig Deel. Det er mig ikke bekendt, om hele den Sum er brugt, som hidtil er bevilget, men forudsat at den er det, er der disponeret over 43,000 Rb. Dernæst er der et Forslag til Viborg Domkirkes Gjenopbyggelse, som vil drage med sig henimod 300,000 Rb., og endelig er der det, som tænkes udredet til Rallundborg Kirke. Da denne Kirke er mig personlig bekendt, kan jeg sige, at den inden føie Tid vil gjøre betydelige Krav paa Hjælp fra de andre Kirker. Hensynet til det Omfang, hvori denne benyttes, kan derfor ikke sættes tilside, da Sagen er afhængig af Tilstrækkeligheden af de Midler, man har til Dækning. Derefter komme vi ind paa Sikkerheden, og heller ikke med Hensyn til denne er jeg saa heldig at kunne være enig med den ærede Minister. Selv om man vil gaae ud fra, at disse 15 til 16,000 Rb. fra de andre Kirker kunne staffles tilveie hvert Aar, er det klart, at 4% Rente og 2% Afdrag ville, naar Summen endelig engang er kommen tilstede, andrage mere; selv om man kan trække det hen i nogle Aar, vil det dog udgjøre en meget betydelig Sum. Men dernæst er der med Hensyn til de 15 til 16,000 Rb. to meget væsentlige Betragtninger, som man ikke maa undlade at tage Hensyn til. Den ene er, at de samme Kirker ifølge Loven af 19de Februar 1861 have en Forpligtelse til at komme andre Kirker tilhjelpe, som ikke kunne hjælpe sig selv, og den anden, som er meget væsentlig, er, at disse Kirkers Indtægter, idetmindste for enkelte af de størres Vedkommende, som jeg kjender, beroe paa Kornpriser, idet Kirkerne eie Tien-